

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE.

INS LLUÍS COMPANYS

TAULA DE CONTINGUTS

1. Introducció.....	4
2. Anàlisi del context sociolingüístic	5
3. La llengua catalana com a llengua vehicular, d'aprenentatge i de convivència	5
3.1. Pla per a l'ús del català (PUC)	6
3.1.1. Metodologia	7
3.1.2. Activitats realitzades.....	7
4. El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana per a l'alumnat nouvingut	8
4.1. Funcionament de l'aula d'acollida	8
4.2. Parelles lingüístiques	11
5. El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana	12
5.1. La llengua oral.....	13
5.2. La llengua escrita	13
5.3. Foment de la lectura i la comunicació	14
5.4. Biblioteca	15
6. Coordinació entre els departaments de Llengua catalana i Llengua castellana	15
7. La llengua en els diversos àmbits curriculars.....	16
8. Llengües estrangeres	17
8.1. Tractament de la llengua anglesa als cicles formatius	17
9. La figura del coordinador/a lingüístic/a	18

Gestió del document.

	Realitzat per:	Revisat per:	Aprovat per:
Nom i cognoms	Vanessa Pina Castro	Irene Jiménez Calvo / Àngels García Ginés	Jordi Viu
Càrrec	Coordinadora pedagògica	Coordinadora lingüística / Tutora de l'aula d'acollida	Director
Data	21/03/2019	25/04/2019	13/05/2019

Listat de les modificacions			
Núm. Revisió	Data	Descripció de la modificació	Distribució

1. INTRODUCCIÓ

El projecte lingüístic de centre (PLC) forma part del projecte educatiu de centre (PEC) i és el marc de referència de la gestió de les llengües al nostre institut. Per tant, s'adreça a tota la comunitat educativa i ha de ser compartit i conegut per les famílies, per l'alumnat, pel personal no docent i pel professorat.

El present projecte lingüístic s'ajusta a allò que estableixen els articles 10, 11, 12 i 16 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, i l'article 5.1.e) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

El nostre PLC es basa, en primer lloc, en el fet que el **català** és la **llengua vehicular del nostre centre en tots els àmbits: pedagògic, de govern, d'organització i administració, i de relació.**

En segon lloc, el centre ha de **garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut**, i la seva integració a l'aula ordinària.

En tercer lloc, el nostre objectiu és **potenciar al màxim les competències plurilingües del nostre alumnat**. Per això, i seguint els currículums de Catalunya (Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria i el Decret 142/2008, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat, i el DECRET 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial), els nostres objectius són que els nois i les noies, en acabar l'etapa de secundària obligatòria:

1. Dominin, tant a nivell formal com informal, el català; llengua vehicular, de cohesió i d'aprenentatge.
2. Dominin de la mateixa manera el català i el castellà. L'objectiu fonamental del projecte lingüístic plurilingüe és **aconseguir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana** en finalitzar l'ensenyament obligatori, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües. Cal vetllar per una programació i avaluació competencial, de manera que el català i el castellà, agrupats dins la mateixa àrea, siguin llengües amb les quals l'alumnat pugui comunicar-se d'una manera adequada –tant a nivell oral com escrit– en finalitzar els estudis, i de les quals hagin assolit totes les competències d'àmbit lingüístic establertes en el currículum.
3. Coneguin almenys una llengua estrangera (anglès) per tal d'esdevenir usuaris capaços de comunicar-se i d'accedir al coneixement en un món plurilingüe i intercultural, assolint de la mateixa manera les competències lingüístiques pròpies del currículum per a la llengua anglesa.
4. Usin el llenguatge de manera no sexista ni discriminatòria.

5. Tinguin una actitud oberta de respecte a la diversitat de les llengües i pluralitat de cultures per aprendre i enriquir-se personalment.

2. ANÀLISI DEL CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

El PLC, en consonància amb el projecte educatiu de centre (PEC), s'orienta i es desplega a partir de la realitat lingüística de la nostra comunitat educativa.

El nostre alumnat pertany a un context sociolingüístic en què la llengua habitual, d'ús familiar i de relació social, és majoritàriament el castellà. Segons l'enquesta realitzada a l'alumnat d'ESO i batxillerat al febrer de 2019, el percentatge d'alumnes amb el castellà com a llengua materna és del 85%. A més, en el 15% restant el català es troba barrejat amb altres llengües (llengües estrangeres).

Malgrat que tot l'alumnat entén la llengua catalana (exceptuant-ne els alumnes nouvinguts), el seu vessant oral, sobretot d'expressió oral, presenta mancances. En aquest sentit, el PLC està especialment enfocat a potenciar l'ús del català dins de l'àmbit acadèmic, amb activitats dirigides a millorar la competència comunicativa en català que s'inclouen dins del Pla per a l'ús del català (PUC). L'eficàcia del PUC s'avalua anualment mitjançant unes enquestes a l'alumnat que es realitzen en dos moments del curs, al segon trimestre i a finals de curs, que pregunten sobre l'ús del català com a llengua vehicular del centre.

3. LA LLENGUA CATALANA COM A LLENGUA VEHICULAR, D'APRENTATGE I DE CONVIVÈNCIA

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és la llengua vehicular i d'aprenentatge a emprar normalment en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites, exposicions dels professors, material didàctic i virtual, llibres de text i activitats d'aprenentatge i d'avaluació, reunions, informes i comunicacions, interacció entre docents i alumnat, formació, entre d'altres, així com les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn.

Això no vol dir que el seu ús sigui exclusiu i que no hi hagi una presència regular de la llengua castellana i de la llengua estrangera triada quan escau, òbvia en el cas de les matèries corresponents, i que es puguin utilitzar altres llengües quan l'objectiu de l'activitat o el procés comunicatiu ho requereix. L'educació intercultural i plurilingüe és una resposta pedagògica del centre a l'exigència de preparar la ciutadania, perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i

democràtica. Té com a última finalitat la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones en un marc de valors compartits per a convivència.

L'educació intercultural i plurilingüe promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conviure en una mateixa comunitat. És per això que promovem l'ús de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe, en el marc del respecte a la diversitat lingüística i cultural, com un element de cohesió i d'igualtat d'oportunitats.

3.1. PLA PER A L'ÚS DEL CATALÀ (PUC)

Com a consideració prèvia, cal dir que la realitat és que una gran part de l'alumnat arriba al nostre institut sense tenir un bon domini i fluïdesa suficient del català parlat, els costa i, com que no se senten segurs, els fa vergonya fins i tot de parlar-lo. Això no és cap benefici per a ells, no solament perquè en acabar els estudis han de tenir un bon domini de les dues llengües, i perquè el desenvolupament de les diverses matèries es fa en català i una millora en la pràctica d'aquest idioma els ajudaria també a assolir-les millor, sinó també pel que fa a les sortides posteriors, especialment les professionals, per a l'exercici de les quals se'ls demanarà un bon nivell de català oral (sobretot aquelles que necessitin d'una atenció al públic). És evident que els serà molt útil, però cal vèncer la incomoditat de molta part de l'alumnat a parlar en català.

Per tot això, l'objectiu principal del PUC és que l'alumnat, tant dins com fora de l'aula, ens respongui i se'ns adreci en català per tal d'aconseguir-ne un bon domini i fluïdesa.

Tanmateix, volem promoure actuacions per a la sensibilització, foment i consolidació de l'educació intercultural i de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu basat en el plurilingüisme. Alhora volem promoure actuacions al centre i en col·laboració amb l'entorn, per potenciar la cohesió social mitjançant l'ús de la llengua catalana i l'educació intercultural, afavorint la participació de l'alumnat i garantint-ne la igualtat d'oportunitats.

3.1.1. METODOLOGIA

Per a l'aplicació del PUC s'han portat a terme les mesures metodològiques següents:

- S'informa l'alumnat de l'objectiu i de la motivació quan se'l rep el primer dia de classe.
- Se n'informa també els pares en la reunió de principi de curs.
- Es va recordant al llarg del curs, tant des de la tutoria com des de les diverses àrees (caldrà insistir a demanar-los que ens parlin en català).
- Es vetlla perquè el professorat tingui molt present de no canviar de llengua quan els alumnes se'ns adrecin en castellà tant dins com fora de l'aula.
- Hi ha una revisió trimestral del pla amb el professorat de cada nivell.
- Es promou, es difon i hi ha una consegüent participació en activitats destinades a promoure l'ús de la llengua catalana.
- Es fa una valoració final del pla.

No oblidem que, en darrer terme, l'objectiu és beneficiar l'alumne en l'aprenentatge d'una llengua que la gran majoria només pot aprendre i practicar aquí a l'institut. Els hem de demanar que facin aquest esforç tot pensant que contribueix a la seva formació.

3.1.2. ACTIVITATS REALITZADES

Com a part del PUC es realitzen una sèrie d'activitats, no només acadèmiques i d'anàlisi de resultats, sinó també de lleure:

- Presentació del PUC i resultats del PUC.
- Enquestes PUC en línia i consegüent presentació de resultat i conclusions d'aquestes enquestes d'usos lingüístics de tots els nivells realitzades dos cops l'any.
- Concurs PUC amb la pista! Activitat que consisteix a endevinar una cançó en català (que més endavant sonarà a l'institut) a partir de dues pistes que es donen dos cops per setmana quinzenalment, a través del blog específic dissenyat per al concurs, de les xarxes socials i també al taulell d'anuncis del vestíbul.
- Concursos diversos, com ara el de resoldre Enigmes lingüístics per nivells, a través d'un parell de pistes i per parelles.

- Activitats de diferents tipus amb coordinació amb el professorat de l'aula d'acollida (projecte padrins, parelles lingüístiques, voluntariat lingüístic).

4. EL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE DE LA LLENGUA CATALANA PER A L'ALUMNAT NOUINGUT

La majoria del nostre alumnat prové del territori català i, en un percentatge menor, d'altres comunitats o d'altres països, la qual cosa facilita l'ús generalitzat del català tant com a llengua vehicular com a llengua objecte d'aprenentatge.

Als alumnes d'incorporació tardana al sistema educatiu català se'ls aplica un **pla de suport individualitzat d'immersió lingüística** (PI lingüístic).

A més, disposem d'una **aula d'acollida** en la qual acollim aquests alumnes nouvinguts durant els seus primers 24 mesos dins del sistema educatiu de Catalunya o durant els primers 36 mesos en cas que pertanyin a àmbits lingüístics i culturals molt allunyats; llengües no romàniques. Aquest temps a l'aula d'acollida, que és el prescriptiu (Decret 143/2007, de 26 de juny), pot ampliar-se segons les necessitats dels alumnes i en funció de les possibilitats d'organització del centre.

Des de l'aula d'acollida, així mateix, s'organitza setmanalment **una activitat voluntària de conversa en català anomenada Parelles lingüístiques**, que habitualment es porta a terme durant l'hora del pati: alumnes amb una bona competència comunicativa en català s'ofereixen a conversar amb alumnes nouvinguts, perquè aquests puguin millorar la seva expressió oral en llengua catalana.

L'objectiu principal de l'aplicació d'aquests tres recursos (els PI lingüístics, l'aula d'acollida i les Parelles lingüístiques) és atendre les necessitats d'aquells alumnes que provenen d'altres indrets de parla no catalana a fi d'assolir la integració sociocultural i alhora la competència lingüística necessària per tal de poder desenvolupar-se en el seu entorn.

4.1. FUNCIONAMENT DE L'AULA D'ACOLLIDA

Es considera que un alumne nouvingut ha d'assistir a l'aula d'acollida un màxim de vint-i-quatre mesos o, excepcionalment, si procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats, trenta-sis mesos.

L'aula d'acollida juga un paper cabdal en l'atenció a l'alumnat nouvingut, tant pel que fa a l'ensenyament de la llengua com en els aspectes emocionals i els relacionats amb la integració escolar i social. Un dels objectius principals

d'aquesta l'aula és l'assoliment d'una manera intensiva de la competència en les habilitats orals i esdevé un recurs imprescindible per facilitar la integració al centre de l'alumnat nouvingut i millorar-n'hi la convivència. Tanmateix, el seu objectiu no és només ensenyar l'idioma, sinó també la cultura i els costums del país; s'hi treballa l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i convivència, entre altres factors.

L'acollida inicial de l'alumne nouvingut la realitza el tutor d'aula d'acollida o un altre membre del Departament d'Orientació, que acompanya l'alumne en una visita breu pel centre per presentar-li el tutor del seu grup classe, els seus companys i totes les instal·lacions.

L'únic professor que hi intervé és el tutor, que és el referent més clar per a l'alumnat nouvingut, però la resposta que s'ofereix a aquest alumnat per a la seva plena integració al centre és responsabilitat de tota la comunitat educativa.

El Departament d'Educació ha desenvolupat diverses eines d'avaluació. Es disposa d'unes proves d'avaluació inicial en dinou llengües, que ajuden el professorat en el primer moment de l'acollida a determinar el nivell de l'alumne en la seva llengua familiar o d'escolarització, el coneixement que tenen de l'alfabet llatí i també el nivell d'assoliment de les competències bàsiques en matemàtiques.

S'estableixen quatre nivells lingüístics per a l'alumnat nouvingut:

NIVELL 0. Alumnat per alfabetitzar

NIVELL 1. Alumnat acabat d'arribar de llengua no romànica.

NIVELL 2. Alumnat que fa dos anys que és a Catalunya.

Alumnat acabat d'arribar de llengua romànica.

NIVELL 3. Alumnat que hi assisteix poques hores per consolidar la gramàtica.

Després de l'avaluació inicial, el tutor de l'aula d'acollida elabora per a cada alumne un horari adequat a les seves necessitats educatives. Aquest horari personalitzat recull les hores que s'hi imparteixen i les matèries que fa amb el grup classe.

El nombre d'alumnes que s'hi atén conjuntament és reduït i pot variar en funció del nivell lingüístic o d'altres circumstàncies. Aquests grups no superen els 12 alumnes.

Els alumnes no hi poden romandre totes les hores lectives; el seu horari permet que els alumnes nouvinguts comparteixin des del primer moment activitats amb els seus companys de l'aula ordinària. Garantim un espai on l'alumnat interactuï

amb la resta de l'alumnat del grup classe per facilitar el seu procés de socialització. A més, l'horari de l'aula d'acollida no interfereix en aquelles matèries que l'alumnat nouvingut pot compartir amb els companys de classe i, a mesura que l'alumne va assolint més competència comunicativa, se'n redueixen les hores i s'augmenten les que fa amb el grup classe, però sempre un cop s'ha parlat amb l'alumne, amb la CAD, amb el departament d'orientació i amb el tutor de l'aula ordinària i els respectius professors del seu equip docent. Més endavant, normalment en el seu segon curs al centre, ja només hi fa les hores que coincideixen amb les classes que el seu grup té de llengua catalana a l'aula ordinària i d'alguna altra matèria on sigui fonamental el domini de la llengua, com ara Ciències socials.

Pel caràcter obert de l'aula, els alumnes poden incorporar-s'hi en qualsevol moment del curs i també es pot decidir la reincorporació d'un alumne a l'aula ordinària en el moment que es consideri més adient.

En cas que l'alumne nouvingut presenti un desnivell curricular significatiu i amb l'ajustament d'estratègies d'aprenentatge, de nivell, de materials i d'activitats no sigui suficient per corregir aquest desnivell, s'informarà a la comissió d'atenció a la diversitat del centre. Aquesta comissió valorarà el seu progrés i es poden replantejar metodologies, continguts i materials així com els ajustaments curriculars necessaris i l'atenció dels professionals adequats (departament d'orientació, EAP...).

Un cop superada la part de l'acollida inicial de l'alumnat nouvingut, s'ha de fer un seguiment acurat i molt personalitzat de cada un dels alumnes que reflecteixi el seu progrés en el coneixement de la llengua, ja que l'ajudarà en l'aprenentatge de les altres matèries.

La valoració concreta dels coneixements i avenços de l'alumne nouvingut i de la seva adaptació al grup i al centre es farà en els àmbits següents: a l'aula d'acollida, al grup classe on pertany i als grups de desdoblament, en cas que hi vagi; i serà duta a terme per part dels membres de la comunitat educativa següents:

- tutor de l'aula d'acollida
- tutor del grup classe i cotutor del departament d'orientació
- equip docent
- comissió d'atenció a la diversitat
- coordinació pedagògica

A tots aquests professionals els correspon determinar les actuacions que es duran a terme per atendre les necessitats educatives de l'alumnat nouvingut, així com els trets bàsics de les formes organitzatives i dels criteris metodològics, de

manera que pugui assolir la plena integració en la comunitat educativa que els ha acollit.

La metodologia d'aquesta aula té en compte l'organització dels aprenentatges de manera globalitzada, per projectes comunicatius, l'existència d'activitats funcionals, el foment del treball cooperatiu i l'establiment de relacions personals positives, sempre tenint com a punt de referència ajudar els alumnes a accedir als currículums de totes les matèries en les millors condicions possibles. Tot això es fa sempre sense perdre de vista la singularitat i la realitat de cada alumne totes dues determinades per una gran diversitat d'aspectes com l'edat, la procedència, l'escolarització prèvia o la motivació personal, entre d'altres.

Com la resta d'alumnes del centre, els alumnes nous que cursen l'ESO són avaluats de les matèries curriculars cursades durant el trimestre. L'avaluació dels processos d'aprenentatge de cada alumne i la decisió sobre el pas de curs es duen a terme en relació amb els objectius del seu pla individualitzat. L'avaluació és contínua, amb observació sistemàtica i visió global del seu progrés d'aprenentatge, i integra les aportacions i les observacions efectuades en cada una de les matèries.

En acabar el curs escolar, a l'alumnat nouvingut que hi assisteix se li aplica una avaluació final i una recollida d'informació. A més dels objectius específics de cada matèria, les informacions recollides es complementen i s'interrelacionen, de manera que permeten donar resposta als objectius generals i proporcionen informació al professorat i als centres sobre:

- l'organització del recurs.
- el nivell d'assoliment de les habilitats lingüístiques i comunicatives en referència al nivell A2 del MECR (Marc europeu comú de referència).
- el grau d'integració de l'alumnat nouvingut als centres.
- permetre el seguiment i la valoració del recurs i de l'atenció a l'alumnat nouvingut per part de l'administració educativa.
- impulsar un model inclusiu d'atenció a l'alumnat nouvingut.

4.2. PARELLES LINGÜÍSTIQUES

Per afavorir l'assoliment de la competència en les habilitats orals i facilitar la integració d'aquest nou alumnat, el centre proposa als alumnes les parelles

lingüístiques. Aquest recurs didàctic és un voluntariat lingüístic imprescindible i molt valuós que ens permet treballar alhora amb l'alumnat, la llengua, la interculturalitat i la cohesió social de la nostra comunitat escolar.

El voluntariat lingüístic consisteix a posar en contacte un alumne nouvingut que està aprenent català amb un altre catalanoparlant per tal de practicar el català en un ambient distès. L'intercanvi de conversa amb una parella lingüística és una activitat que es duu a terme de manera lliure i oberta a tots els estudiants de l'ESO. Els alumnes es troben per fer un intercanvi lingüístic i cultural, amb l'objectiu que els estudiants nouvinguts puguin aprendre i practicar català, familiaritzar-se amb la realitat lingüística i cultural de Catalunya, i que els estudiants catalans puguin aprendre i practicar qualsevol altra llengua i conèixer altres cultures. Les parelles lingüístiques són una oportunitat per aprendre un idioma i conèixer gent d'altres països i cultures.

En total, les parelles podran practicar el català una sessió de mitja hora setmanal (un pati) durant el curs escolar. Els temes tractats estan relacionats amb els projectes comunicatius treballats a l'aula d'acollida i també amb temes d'actualitat que puguin ser interessants per a l'alumnat. Aquest voluntariat no dona crèdits ni permet obtenir cap certificat als alumnes participants, a part d'un diploma de participació que se'ls lliura a final del curs.

Les parelles lingüístiques són una manera oberta, informal, distesa i agradable de conèixer gent i de millorar les pròpies habilitats lingüístiques, en situacions reals de conversa.

5. EL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE DE LA LLENGUA CATALANA I DE LA LLENGUA CASTELLANA

L'aprenentatge de les llengües s'estructura en elements comuns català-castellà (estructures lingüístiques, procediments...) i elements diferenciadors (ortogràfics, morfològics, lèxics...), la qual cosa comporta una seqüenciació d'objectius coordinada amb les àrees de llengua catalana i llengua castellana per tal de no repetir elements comuns, sinó distribuir-los ordenadament, alhora que s'inclouen els continguts propis de cada llengua.

L'objectiu prioritari és la millora de la competència lingüística de l'alumnat, que s'aconsegueix assolint i desenvolupant habilitats i competències lingüístiques bàsiques amb textos de tipologia diversa. Tanmateix, per poder atendre la diversitat i les dificultats d'aprenentatge que presenten alguns alumnes, el centre compta, en els casos de les matèries instrumentals, amb el reforç d'un segon professor a l'aula durant una hora de classe en els nivells de 3r i 4t d'ESO.

Amb aquest objectiu de millora de la competència lingüística, així mateix, oferim a 1r d'ESO la matèria Comunicació d'una hora setmanal, en la qual es treballa la comprensió i l'expressió de l'alumnat, a partir de textos quotidians i dels mitjans de comunicació i acadèmics; tant en llengua catalana com en llengua castellana.

A més, complementem aquest treball de la competència comunicativa amb una altra matèria pròpia també d'una hora setmanal a 4t d'ESO: Foment de la lectura i la comunicació, enfocada en la comprensió lectora, l'expressió oral i audiovisual i el foment del gust per la lectura.

5.1. LA LLENGUA ORAL

Es prioritza aprendre a parlar, escoltar, exposar i dialogar per aprendre. La competència oral facilita, a través dels intercanvis amb els altres, elaborar i expressar idees, opinions i sentiments, és a dir, la construcció del propi pensament. Es considera en totes les seves dimensions, la de la interacció, la de l'escolta i la producció, i la de la mediació, en gran grup o grups més petits, atenent tant els aspectes verbals com els no verbals i la possibilitat d'emprar diferents mitjans o les tecnologies de la informació i la comunicació. L'alumnat ha d'assumir el paper d'interlocutor atent i cooperatiu en situacions de comunicació, fet que l'ajudarà a intervenir de forma competent en el seu entorn i a desenvolupar-se amb expressivitat i fluïdesa en una societat democràtica i participativa. Per aquests motius el centre promou:

- en llengua catalana, la selecció de textos de tipologies diverses que permetin treballar l'àmbit oral adient per a cada nivell, definits per a cada actuació pròpia dels alumnes. Tanmateix, es complementa amb l'organització del concurs PUC amb la pista!, de participació voluntària, que promou l'escolta de cançons en llengua catalana;
- l'organització de debats, l'exposició de treballs i de projectes, lectures dramatitzades o recitació en públic i comentaris literaris orals, tant en llengua catalana com en llengua castellana;
- la participació en la Lliga de debat de secundària i batxillerat impulsada per la Xarxa Vives d'Universitats.

5.2. LA LLENGUA ESCRITA

La competència comunicativa escrita s'ha de potenciar en totes les seves dimensions, receptives (lectura) i productives (escriptura), de comunicació i creació, i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i eficaç. Cal motivar els alumnes, perquè descobreixin en la llengua escrita una eina per entendre's a si mateixos i als altres, i als fenòmens del món i de la ciència; hi té molta importància la potenciació de la lectura.

En acabar l'ESO, els alumnes han de ser capaços de produir textos de diferent tipologia (expositius, narratius, descriptius...) i en finalitzar el batxillerat, n'han de conèixer més. El centre potenciarà i impulsarà les estratègies de lectura a través de projectes i activitats que augmentin la competència comunicativa lingüística i de desenvolupament de l'hàbit lector dels alumnes i que tenen com a objectiu final la millora del seu èxit escolar. En aquest sentit, té una importància cabdal **la biblioteca com a eix vertebrador de les diverses activitats orientades al foment de l'hàbit lector**. A més, des de totes les matèries s'ha de dedicar temps a la lectura i comprensió com a factor bàsic per al desenvolupament de les competències bàsiques i per a l'adquisició dels objectius educatius de l'etapa secundària. Per aquests motius el centre promou:

- la comprensió lectora amb textos escrits literaris, periodístics o de qualsevol tipologia des de tots els àmbits curriculars i no només des de l'àmbit lingüístic;
- l'expressió escrita en activitats escrites periòdiques en tots els àmbits, que es recull en el projecte transversal Aprendre la matèria, aprendre a escriure;
- el servei de préstec de llibres, sobretot de literatura juvenil, però també de no ficció (relacionats amb la ciència, la història, la filosofia...).

5.3. FOMENT DE LA LECTURA I LA COMUNICACIÓ

El centre aposta per la competència comunicativa com a competència transversal indispensable per al creixement personal dels alumnes i per a la relació exitosa en el seu entorn.

Per això, la matèria d'una hora setmanal Foment de la lectura i la comunicació, a 4t d'ESO, pretén desenvolupar aquesta competència comunicativa amb un enfocament global: es treballa la comprensió escrita i oral, l'expressió escrita i oral, i també l'expressió audiovisual.

Per fer-ho, es porten a terme diverses activitats competencials. La primera d'aquestes activitats consisteix a llegir llibres i compartir el coneixement obtingut amb els companys de classe i, potencialment, amb tota la comunitat educativa. En

concret, els alumnes llegeixen com a mínim un llibre per trimestre, triat per ells mateixos del catàleg de la biblioteca, i després el posen en comú amb els seus companys mitjançant resums i valoracions personals que comparteixen oralment; mitjançant pòsters promocionals dels llibres que es penjen a la biblioteca en paper i que també es publiquen a Instagram; i a través de ressenyes audiovisuals que es veuen a classe i es penjen també, en alguns casos, al blog i al canal de YouTube de la biblioteca, perquè puguin arribar a tota la comunitat educativa.

Tanmateix, per treballar el llenguatge audiovisual, els alumnes treballen en petit grup per crear curtmetratges de màxim 10 minuts seguint les fases d'elaboració del guió literari, elaboració del guió il·lustrat (*storyboard*), gravació amb el mòbil i postproducció amb programari d'edició de vídeo. Aquests curtmetratges es projectaran de manera pública a l'institut per compartir-los amb la comunitat educativa: alumnat, professorat i famílies; i, a més, s'animarà l'alumnat a presentar-los al concurs local de curtmetratges Made in Ripo.

5.4. BIBLIOTECA

Considerem la biblioteca com l'eix central de l'institut de foment lector, de difusió cultural i d'integració social, vinculat al municipi. Per això, mantenim una col·laboració estreta amb els organismes municipals i, en especial, amb la biblioteca municipal.

Dintre d'aquesta col·laboració amb la biblioteca municipal, participem en el programa de Maletes lectores a través del qual rebem cessions trimestrals de llibres de diversa tipologia que ens ajuden a millorar el nostre catàleg bibliogràfic i, de retruc, a fomentar el gust per la lectura entre el nostre alumnat.

Amb aquest objectiu principal de foment lector, a més, hem establert que el fons bibliogràfic de la nostra biblioteca se centri en la literatura juvenil tant en llengua catalana com en llengua castellana, fons que procurarem actualitzar anualment amb algunes novetats, per tal d'adaptar-nos als gustos del nostre alumnat i així convidar-los a la lectura.

6. COORDINACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DE LLENGUA CATALANA I LLENGUA CASTELLANA

La coordinació amb l'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana comporta no només la seqüenciació conjunta dels objectius, sinó també l'elaboració d'estructures procedimentals comunes: pautes de presentació de treballs, guies de lectura, guia de comentari de textos, així com bases d'orientació comunes i compartides, entre d'altres.

D'altra banda, l'aprenentatge de les llengües i els seus mecanismes han de ser un fet interdisciplinari, perquè des de totes les àrees la llengua es fa servir com a instrument i tot el professorat ha de vetllar per un ús adequat de la llengua. També des dels altres àmbits curriculars es pot ampliar i millorar, per exemple, la precisió lèxica i l'adequació gramatical, tot i que en aquesta tasca la llengua vehicular per a l'aprenentatge d'altres matèries acostuma a ser el català, ara bé sempre es pot ampliar amb textos diversos de totes dues llengües com ara lectures didàctiques o material de suport.

En aquest sentit, els departaments de Llengua catalana i de Llengua castellana han acordat unes pautes comunes per al treball de l'expressió escrita, amb dues fases de correcció dels textos. I, de la mateixa manera, també han consensuat uns criteris per a la valoració de les exposicions orals de l'alumnat, criteris que han estat compartits amb tot el claustre.

7. LA LLENGUA EN ELS DIVERSOS ÀMBITS CURRICULARS

És imprescindible un seguiment d'abast general, des de totes les àrees i en tots els nivells, per tal que s'assoleixi la competència lingüística. Per tant, tot el professorat ha de ser conscient de la necessitat del desenvolupament i de l'assoliment de les competències comunicatives i lingüístiques de l'alumnat, i ha de col·laborar-hi positivament perquè es puguin aconseguir.

La llengua oral i la llengua escrita tenen una relació recíproca, per aquest motiu cal incentivar actuacions en què ambdues habilitats es complementin, sobretot des de l'àrea de llengua, però també des d'altres àrees. En l'àmbit oral, és important la realització de lectures en veu alta, exposicions, debats i altres activitats de forma que es fomenti la participació de l'alumnat en l'ús de les llengües des de qualsevol àrea. En l'àmbit escrit, cal exigir al màxim la correcció ortogràfica, lèxica i gramatical dels treballs de l'alumnat, en funció del seu nivell i de les seves característiques personals.

Per promoure aquesta transversalitat de la competència comunicativa, al nostre centre portem a terme un treball interdisciplinari per millorar l'expressió oral i l'expressió escrita en llengua catalana, amb la realització per part dels alumnes d'almenys una exposició oral i una producció escrita des de les matèries de 3 o més hores setmanals.

Per avaluar les produccions orals dels alumnes, utilitzem graelles d'avaluació per al professorat i graelles de coavaluació entre iguals, que han estat consensuades pels departaments de Llengua catalana i Llengua castellana del centre. A més, per facilitar la tasca de la revisió de textos escrits al professorat dels àmbits no

lingüístics, a partir del treball fet durant diversos cursos per part d'un grup impulsor de l'expressió escrita s'han creat una sèrie de materials per orientar l'alumnat i el professorat en l'elaboració de textos: unes pautes, patrons o criteris per produir textos escrits de tipologies diferents, un recull de connectors i uns models de graelles d'avaluació de la producció escrita.

8. LLENGÜES ESTRANGERES

El centre potenciarà l'ús de les llengües estrangeres, en el nostre cas, de la llengua anglesa. Les llengües vehiculars i de comunicació habitual entre el professorat de llengües estrangeres i el seu alumnat són la llengua anglesa i la llengua catalana.

L'alumnat cursarà en tot l'ensenyament secundari obligatori l'anglès com a llengua estrangera obligatòriament. A més, sempre que sigui possible per disponibilitat horària, el centre desdoblarà els grups d'anglès a l'ESO i al batxillerat un dia a la setmana amb la finalitat de potenciar-ne la llengua oral. També s'organitzen fora de l'horari lectiu activitats dirigides a la millora de la competència comunicativa en anglès del nostre alumnat, com ara sessions de cinefòrum.

L'anglès, així doncs, és la primera llengua estrangera del centre i, com a tal, el centre vetllarà perquè a l'ensenyament secundari l'alumnat compregui i produeixi missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat en aquesta llengua, fent-los servir per comunicar-se i per organitzar els propis pensaments, i reflexionar sobre els processos implicats en l'ús del llenguatge.

D'altra banda, entre les matèries optatives de 2n, 3r i 4t d'ESO s'ofereix la llengua francesa, que té continuïtat d'un curs a l'altre per afavorir un aprenentatge gradual. Des d'aquesta optativa també s'organitzen altres activitats relacionades amb l'estudi del francès: sortides a França, intercanvis entre instituts i alumnes, presentació dels nostres alumnes als exàmens oficials DELF del ministeri d'educació de França, entre d'altres. D'aquesta manera, els alumnes consoliden un nivell de llengua elemental al final de l'etapa ESO.

8.1. TRACTAMENT DE LA LLENGUA ANGLESA ALS CICLES FORMATIUS

Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral de l'alumnat dels cicles formatius.

D'altra banda, cal donar resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la mateixa Unió Europea. Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, en els cicles formatius que impartim al nostre centre es dissenyen activitats d'ensenyament-aprenentatge en llengua anglesa en els mòduls següents:

- CFGM d'Atenció a persones en situació de dependència: En aquest cicle s'imparteix un mòdul que és l'MP13. Anglès tècnic, però a més es treballa la llengua anglesa al mòdul MP10. Primers auxilis, UF2: SVB i ús de desfibril·ladors. Elaboració de protocols en llengua anglesa.
- CFGS d'Educació infantil: MP6. Desenvolupament cognitiu i motor, UF5: La pràctica psicomotriu. Vídeos de cançons i balls infantils per treballar psicomotricitat infantil en llengua anglesa; MP9. Primers auxilis, UF2: SVB i ús de desfibril·ladors. Elaboració de protocols en llengua anglesa.
- CFGS d'Integració social: MP9. Habilitats socials, UF1: Habilitats de comunicació. Activitats d'emocions en llengua anglesa. MP10. Primers auxilis, UF2: SVB i ús de desfibril·ladors. Elaboració de protocols en llengua anglesa.

9. LA FIGURA DEL COORDINADOR/A LINGÜÍSTIC/A

El coordinador lingüístic serà la persona que assessorarà i orientarà, en general, els membres de la comunitat educativa sobre qüestions de caràcter lingüístic, i especialment les relacionades amb l'ús de la llengua catalana. Per tant, disposarà d'un horari setmanal regular que dedicarà a atendre els requeriments i les demandes sol·licitades pel centre, tant a nivell general com individual. Aquestes seran les seves tasques principals:

- Atendre les consultes i dubtes lingüístics que se li puguin plantejar i informar sobre la bibliografia pertinent.
- Ocupar-se de fer les revisions necessàries en els textos i documents interns del centre per tal de dotar-los del nivell de correcció lingüística adequat. No oblidem que un centre d'ensenyament ha de ser model de correcció de la llengua que utilitza i ensenya als seus alumnes.
- Revisar la correcció lingüística del material didàctic emprat en les diferents àrees d'ensenyament, a requeriment dels professors del centre.

- Organitzar activitats de dinamització relacionades amb la llengua catalana, en funció de les necessitats i demandes de la comunitat educativa.
- Fer la valoració final de curs de l'acció de coordinació portada a terme.
- Dur a terme qualsevol altra tasca encomanda per la direcció del centre o atribuïda pel Departament d'Ensenyament.